

таку обліково-аналітичну інформаційну систему, в якій інформація буде оперативно формуватись і аналізуватись керівниками виробничих підрозділів, так як вони безпосередньо приймають участь у виробничих процесах, пов'язаних з біологічними перетвореннями рослин і тварин .

Щодо організації оперативного аналізу біологічних активів, доцільно буде виділити такі напрями як поточний аналіз (за день, тиждень, декаду, місяць, квартал), поопераційний (за окремими технологічними операціями з вивченням їх планової та фактичної послідовності і тривалості) та ситуаційний (у разі виникнення непередбачених ситуацій). Це забезпечить можливість виявлення небажаних процесів і вживання запобіжних заходів, від своєчасності яких залежать кінцеві показники використання біологічних активів у господарській діяльності.

Література.

1. Вишневецький М. Облік поточних біологічних активів / М. Вишневецький // Податки та бухгалтерський облік. – 2008. – №67(1147). – С.15-23.
2. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку біологічних активів, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 29.12.2006р. № 1315 // Податки та бухгалтерський облік. – 2010. – №5(185). – С.60-82.
3. Писаренко Л.П. Поточні біологічні активи як об'єкт обліку та аналізу / Л.П. Писаренко // [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://intkonf.org>.
4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи», затверджений наказом Міністерства фінансів України від 18.11.2005р. № 790 // [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

ВІДМІННОСТІ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ ЗА ЗОНАЛЬНИМ РОЗПОДІЛОМ

*Калашнікова Т.В., к.е.н., доцент,
Харківський національний аграрний університет
ім. В.В. Докучаєва*

Об'єктивною передумовою реалізації стратегічних завдань розвитку аграрного сектору країни є формування адекватного механізму його державної підтримки. Різні аспекти державної підтримки сільськогосподарських товаровиробників ґрунтовно досліджуються цілим рядом провідних вчених-економістів. Однак, на наш погляд, недостатньо уваги приділено вивченню особливостей державної підтримки сільськогосподарських підприємств залежно від зонального розподілу території України.

З огляду на це, було поставлено на меті оцінити вплив зонального розподілу території країни на обсяги та напрями державної підтримки сільськогосподарських підприємств з метою подальшого напрацювання конкретних рекомендацій щодо підвищення ефективності використання державних коштів, спрямованих на підтримку сільськогосподарських товаровиробників різних природних зон.

Вивчення особливостей державної підтримки сільськогосподарських підприємств країни здійснювалося нами з урахуванням змін у формуванні підходів до виділення коштів підтримки з прийняттям Податкового кодексу України, внаслідок чого посилювалася переорієнтація на непрямі методи державної підтримки, у першу чергу за рахунок коштів ПДВ, та суттєво скоротилося бюджетне фінансування галузі. За даних умов обсяги державної підтримки у значній мірі визначаються діловою активністю та виробничим напрямом діяльності підприємств. У своїх наукових пошуках ми керувалися положенням, згідно з яким подібність природно-економічних умов господарювання впливає на формування відповідного виробничого типу підприємств, що виробляють певну сільськогосподарську продукцію та мають певну галузеву структуру, отже, залежно із зональним розподілом (Степ, Лісостеп, Полісся) у значній мірі здійснюється і надходження коштів державної підтримки.

Для перевірки даної гіпотези нами було проведено аналіз державної підтримки сільськогосподарських підприємств України за період 2010-2012 років. До статистичної вибірки були включені землекористувачі та працевлаштовані підприємства країни, що складають форму 50-ст, до якої у 2010 р. увійшло 8760, у 2011 р. – 8989, у 2012 р. – 8645 підприємств. Незалежно від зонального розподілу показник частки підприємств, що не отримували державної підтримки, досить високий і становив понад 52%. З метою отримання достовірних даних у досліджувану сукупність нами було включено лише підприємства, що отримували державну підтримку. Даною сукупністю підприємств протягом досліджуваного періоду було вироблено понад половини обсягу виробництва зернових та зернобобових, насіння соняшника; 70% цукрового буряку та продукції свинарства; 79-80% - ВРХ та молока. Водночас, основне виробництво яєць та м'яса птиці зосереджено в підприємствах, які не користуються державними преференціями.

Внаслідок групування об'єктів за природними зонами, до групи Степу та Лісостепу увійшли підприємства з площею угідь в середньому 2,5-2,7 тис. га, Полісся – 1,7 тис. га. Зазначимо, що

розподіл коштів державної підтримки між підприємствами різних зон є нерівномірним: Степу – 44,1%, Лісостепу – 47,5%, Полісся – 8,4%. При цьому найвищий рівень підтримки продукції рослинництва має місце в зоні Степу – 49,3%, продукції тваринництва та за іншими напрямками підтримки - в Лісостепу (відповідно 55,6% та 42,6%). В зоні Полісся показники державної підтримки є значно нижчими як у відносному, так і у абсолютному вимірюванні: в розрахунку на 1 га угідь рівень підтримки становить 88% порівняно із Степом та 70,3% - Лісостепом; в розрахунку на 1 підприємство – відповідно 61,1% та 44,9%.

Рівень державної підтримки сільськогосподарських підприємств різних природних зон за окремими видами сільськогосподарської продукції не завжди визначається їх часткою у обсягах виробництва. Так, досліджуваними підприємствами зони Лісостепу в середньому за три роки було вироблено 53,9% зернових та зернобобових культур, у тому числі 44% пшениці, на підтримку яких отримано відповідно 20,3% та 14,8% державних коштів; зони Степу, навпаки, при частці у виробництві даних культур 34,4% та 47,7% відповідно, частка їх підтримки склала 73,4% та 81,8%. Аналогічна ситуація мала місце і з підтримкою продукції птахівництва: виробляючи майже однакову частку продукції, підприємства Степу отримали понад дві третини обсягів підтримки, тоді як Лісостепу – лише п'яту частину державних коштів на її підтримку.

Для розширення аналітичної бази нами було визначено розмір державної підтримки в розрахунку на одиницю окремих видів продукції рослинництва та тваринництва в підприємствах різних природних зон. В результаті отримано досить цікаві результати, що підтверджують наявність чітко виражених відмінностей у розмірах підтримки на одиницю окремих видів продукції за зональним розподілом. Так, у підприємствах зони Степу даний показник значно перевищує по зернових культурах і, зокрема, по пшениці (у 4-5 разів вище, ніж по інших зонах), по птиці, особливо порівняно із Лісостепом (у 3,3 рази) та по продукції свинарства, особливо порівняно з Поліссям (у 3,5 рази). У свою чергу, у підприємствах Полісся спостерігається перевищення підтримки продукції ВРХ – у 1,3 рази порівняно з іншими зонами; в зоні Лісостепу рівень підтримки 1 ц молока на 44% вище, ніж у зоні Степу та на 17% порівняно з Поліссям.

Перевірка надійності виявлених нами відмінностей була проведена засобами t-статистики. Згідно з отриманими результатами,

емпіричні значення t-критерію по кожній з представлених природних зон протягом трьох років вище табличного значення (1,962), що підтверджує статистично значимими відмінності між вибірками. Тому робимо обґрунтований висновок про існування відмінностей у розмірі державної підтримки сільськогосподарських підприємств за зональним розподілом і, внаслідок цього, необхідність врахування зональних особливостей при розробці державних програм та механізмів надання державної фінансової підтримки сільськогосподарським підприємствам.

ПРИНЦИПИ АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

***Кіданова Н.Б., к. н. з держ. упр., доцент, Губар А.А., студентка,
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка***

Аудит в Україні є законодавчо закріпленою складовою економічної діяльності ще з часів набуття нашою державою незалежності. У 1993 р. був прийнятий Закон України «Про аудиторську діяльність», проте даний нормативний акт зазнав істотних змін. Так, було ліквідовано розділ про цілі і принципи аудиту, в яких вказувалися основоположні аспекти аудиторської діяльності в Україні.

У зв'язку з цим фундаментальні принципи аудиту визначаються національними стандартами аудиту, за які в нашій країні прийняті міжнародні стандарти аудиту, розроблені Міжнародною організацією бухгалтерів.

Як зазначено у МСА 200 «Мета і загальні принципи, що регулюють аудит фінансової звітності» [1] і в МСА 220 «Контроль якості аудиту історичної фінансової інформації» [2], етичні вимоги щодо аудиту фінансової звітності зазвичай складаються з Части А та Б Кодексу Етики Професійних Бухгалтерів Міжнародної Федерації Бухгалтерів та національних вимог, які є більш жорсткими. МСА 220 виділяє основні принципи професійної етики, розроблені в Частинах А і Б Кодексу МФБ, і описує відповідальність партнера по проєкту щодо етичних вимог.

У відповідності з даною тезою принципи аудиту є однорідними принципам бухгалтерського обліку, які регулюються Кодексом етики професійних бухгалтерів (частина А, ст.100.5): чесність (сумлінність), об'єктивність, професійна компетентність і належна ретельність,